

No: 480 – Menş e Adı

ÇUKUROVA PAMUĞU

Tescil Ettiren
ADANA TİCARET BORSASI

Bu coğrafi işaret, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında 23.03.2018 tarihinden itibaren korunmak üzere 09.01.2020 tarihinde tescil edilmiştir.

Tescil No	: 480
Tescil Tarihi	: 09.01.2020
Başvuru No	: C2018/072
Başvuru Tarihi	: 23.03.2018
Coğrafi İşaretin Adı	: Çukurova Pamuğu
Ürün / Ürün Grubu	: Pamuk / Diğer ürünler
Coğrafi İşaretin Türü	: Menşe adı
Tescil Ettiren	: Adana Ticaret Borsası
Tescil Ettirenin Adresi	: İncirlik Cumhuriyet Mah. İncirlik Bulvarı No:442, 01358 Yüreğir/ADANA
Coğrafi Sınırı	: Mersin, Adana ve Osmaniye illeri
Kullanım Biçimi	: Çukurova Pamuğu ibaresi, menşe adı amblemi ile birlikte, ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde yer alır.

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Mersin, Adana ve Osmaniye illerini kapsayan Çukurova Bölgesindeki pamuk üretiminin geçmişi, 14 üncü yüzyıla kadar uzanır. Osmanlı Arşivinde, Cevdet Maliye bölümü belgeleri arasında bulunan tarihi belgenin üst kısmında, Adana civarında yetişen pamukların “Penbe Pazarı” adı verilen pamuk pazarına getirildiği ve burada kantarda tartılarak satıldığına yer verilmektedir. 19 uncu yüzyıldan itibaren bölgedeki pamuk üretimi, gittikçe artmıştır.

Çukurova Bölgesinde pamuk “Beyaz Altın” olarak anılır. Bölgedeki pamuk yetiştiriciliği kültürü filmlere, şiirlere, romanlara konu olmuştur. Adana’da düzenlenmekte olan Altın Koza Uluslararası Film Festivali ismini bölgede yetiştirilen pamuktan alır.

Çukurova Pamuğu, belirtilen coğrafi sınırdaki, sertifikalı tohumlar kullanılarak yetiştirilen pamukların hasat edilerek çırçırılması, preslenmesi ve balyalanması ile üretilir.

Çukurova Pamuğunun en önemli özellikleri veriminin yüksek ve erkenci olmasıdır. Sıcaklık, pamukta büyüme ve gelişmeyi etkileyen en önemli çevresel faktörlerdendir. Pamuk bitkisi, gelişim dönemi boyunca düşük sıcaklıklara karşı çok hassastır, koza açıldıktan sonra ise pamuk lifinin tarlada kötü hava koşullarına maruz kalması lif lekelenmesine, beneklenmesine, koyu renkli ve mat olmasına yol açar. Çukurova Pamuğunun rengi, 31-52 renk derecesi arasında değişim gösterir. Pamuk tarımı yapılan yerlerde ortalama güneşli gün sayısının %60 ve üzerinde olması gerekir. Adana, Mersin ve Osmaniye illerinde, kışları ılık ve yağışlı, yazları kurak ve sıcak geçen tipik Akdeniz iklimi hâkimdir. 10°C altında düşmeyen kış sıcaklıkları, uzun güneşlenme süresi ve yağışsız geçen yaz dönemleri yüksek verimli pamuk üretimine olanak tanır. Çukurova Bölgesinin coğrafi konumu nedeni ile Çukurova Pamuğunun ilk hasat edilen pamuk olması da ürünün ayırt edici özelliklerindedir.

Üretim Metodu:

Toprak Hazırlığı: Ön bitki pamuk ise toprak işlemesine “çubuk kesme” ile başlanır. Sap kesiminden sonra toprak pullukla 20-30 cm derinden sürülür. Kışa doğru tarlanın otlanması halinde, tav durumu uygun ise ikileme yapılabilir. Tav durumu uygun değilse bu işlem ilkbahara bırakılır. Tohum yatağı hazırlığına, hedeflenen ekim tarihinden yaklaşık 10 gün önce başlamak gerekir. İlkbaharda, oluşan yabancı otların yok edilmesi, toprağın kabartılarak havalandırılmasını, ısınmasını ve fazla nemin giderilmesini sağlamak için toprak goble-disk, diskaro, kültüvatör veya kazayağı ile işlenir. Tarladaki otlanma çok yoğunsa, ikinci bir sürüm yapılabilir.

Ekim: Ekim için son don riskinin geçmesi ve 5 cm derinliğindeki toprağın 15°C’yi bulması beklenir. Ekim, mart sonu-nisan ortasında yapılır.

Bakım: Tohumlar normal koşullarda ekimden 7-10 gün sonra çimlenir. Çimlenme sırasında toprakta kaymak tabakası oluşmuşsa toprak yüzeyine hafif bir tırmık geçirilerek bu tabakası kırılmalıdır. Sulu pamuk tarımında tarlanın yabancı ot durumuna göre 2-3 kez el, 3-4 kez traktör çapası yapılır. Mayıs - haziran ayları arasında seyreltme işlemi yapılır. Ekimle birlikte taban gübrelemesi ve haziran-temmuz aylarında toprak durumuna göre bir veya iki kez üst gübreleme yapılır. Gelişme evresinde 15-20 gün aralıklarla 4-5 kez sulama yapılır. Hasat zamanına kadar hastalık ve zararlılarla mücadele uygun yöntemlerle yapılır.

Hasat: Kozaların yaklaşık %60-70 açması ile el ile pamuk hasadına başlanır veya bu dönemde hasada yardımcı uygulamalar yapılarak kozaların tamamına yakınının açması sağlanarak makineli hasat yapılır. Hasat

tarihi; iklim koşullarına, ekim tarihine ve sulama koşullarına göre değişmekle birlikte ağustos ayı sonu ve kasım ayı arasındadır.

Çırçırılama, Preseleme ve Depolama: Hasat edilen pamuklar çırçır - prese fabrikalarında işlenir ve balyalanır. Pamuk balyaları uygun şekilde etiketlenerek depolanır.

Denetleme:

Denetimler, Adana Ticaret Borsası koordinatörlüğünde, Doęu Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsünden bir, Çukurova Pamuk, Yerfıstığı ve Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifleri Birlięi (ÇUKOBİRLİK)'den bir, Çukurova Üniversitesi Pamuk Araştırma ve Uygulama Merkezinden bir, Ticaret Bakanlığı Güney Anadolu Bölge Müdürlüğü Adana Ürün Denetimleri Grup Başkanlığından bir, Yüreğir Kaymakamlığı İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünden bir, Adana Yüreğir Ziraat Odası Başkanlığından bir, Karataş Ziraat Odası Başkanlığından bir, Ceyhan Ticaret Borsasından bir, Adana İmamoğlu Ziraat Odası Başkanlığından bir, Tarsus Ticaret Borsasından bir, Tarsus Kaymakamlığı İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünden bir, Tarsus Ziraat Odası Başkanlığından bir uzman olmak üzere en az üç üyenin katılımıyla oluşan denetim mercii tarafından yapılır. Denetimler yılda bir kez düzenli olarak, şikâyet halinde ise her zaman gerçekleştirilir.

Denetimlerde üretim yeri, hasat sonrası üretim aşamaları (kütlü pamuğun depolanması, çırçırılama, preseleme ve balyalanmış pamuğun depolanması), balyalanmış pamukların renk aralığı ve amblem kullanımı hususları denetlenecektir. Gerektiğinde, ürünün özelliklerinin belirlenmesi Adana Ticaret Borsası lif pamuk analiz laboratuvarında veya uygun görülen laboratuvarında yapılır.

Denetim mercii, kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bunlarda görevli uzman gerçek veya tüzel kişilerden denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alabilir. Tescil ettiren, hakların korunmasında hukuki süreçleri yürütür.